

Likvärdiga och åskådningsneutrala praxis i Lovisa stads skolor och småbarnspedagogik, fullmäktigemotion

FM 21.05.2025 § 73

Ordföranden meddelade att undertecknade fullmäktigeledamöter (första undertecknare Hanna Hurtt) före sammanträdet uttryckt önskemål om att få inlämna en så lydande motion:

Likvärdiga och åskådningsneutrala praxis i Lovisa stads skolor och småbarnspedagogik

Varje barn och unga i Lovisa är värdefull och unik just sådan som hen är. Barnen och de unga har rätt att växa upp i en trygg och jämlik miljö, i vilken deras åskådning representeras.

Finlands grundlag garanterar religionsfrihet: rätten bekänna sig till och utöva en religion, men också rätten att inte ta del i religionsutövning. Detta gäller alla, även dem som inte hör till något trossamfund. I Lovisa, lika som i hela landet, finns det allt fler barn och familjer som är religionsfria eller representerar en annan religion än den evangelisk lutherska.

Enligt Utbildningsstyrelsens anvisning ska förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt småbarnspedagogiken inte vara religiöst förbindande och får inte innehålla religionsutövning. Religiösa evenemang, så som gudstjänster eller religiösa morgonsamlingar ska ordnas separat från den övriga verksamheten och deltagandet i dem ska alltid vara frivilligt. Jämsides med dem ska ordnas meningsfullt alternativt och likvärdigt program, om vilket man meddelar eleverna och vårdnadshavarna i tid och jämlikt.

I Lovisa har man under de senaste åren tagit steg i den rätta riktningen, men praxis varierar fortfarande stort enligt enhet. Till exempel meddelar man inte alltid i tid om alternativa evenemang eller så är de inte likvärdiga med det religiösa evenemanget (till exempel det alternativa evenemanget till en utflykt till kyrkan bör också vara en utflykt).

Vi undertecknade föreslår att:

1. Skolorna och de småbarnspedagogiska enheterna i Lovisa utarbetar och tar i användning en enhetlig anvisning i vilken man klart definierar hur religiösa och alternativa evenemang ordnas i enlighet med Utbildningsstyrelsens anvisningar. Alternativa evenemang ska till sitt innehåll vara av motsvarande nivå och intressanhet.
2. Staden erbjuder vid behov stöd för genomförandet av alternativa evenemang till exempel i samarbete med biblioteket, museet eller tredje sektorns aktörer.
3. Stadens anställda ska ha rätten att välja för sig ett åskådningsneutralt evenemang oberoende av arbetsuppgiften.
4. Likvärdighetsprincipen beaktas även i stadens övriga tjänster.

Bilaga

Likvärdiga och åskådningsneutrala praxis i Lovisa stads skolor och småbarnspedagogik, fullmäktigemotion

Beslut

Sedan motionen hade lämnats, remitterades den till stadsstyrelsen för beredning enligt 133 § i förvaltningsstadgan.

Beredning

bildningsdirektör Kirsi Kinnunen, utbildningschef Auli Saarinen, chefen för småbarnspedagogik Sofia Hoff

Bakgrund

Syftet med Lovisa stads personals plan för jämställdhet och likabehandling (STST 25.3.2024 § 87) är att främja jämställdhet och likabehandling och därigenom att öka välmående och arbetstrivsel. Planen är Lovisa stads interna handling.

Planen för jämställdhet och likabehandling

1. presenterar termer och lagstiftning som gäller jämställdhet och likabehandling
2. hjälper att identifiera eventuell diskriminering och på det sättet ingripa i den
3. hjälper att utvärdera verkningar av arbetsplatsens verksamhet och praxis på jämställdheten och likabehandlingen
4. presenterar medel och åtgärder med vilka Lovisa stad främjar jämställdheten och likabehandlingen.

Planen är baserad i jämställdhetslagen (1329/2014), diskrimineringslagen (1325/2014) och arbetsavtalslagen (55/2011). Den samlar ihop åtgärderna för främjande av jämlikheten mellan könen och personalens likabehandling i stadens personalpolitik, såsom i rekrytering, lönesättning, personalstruktur samt sammanjämkning av arbetet och annat liv. Direktörerna, cheferna och personalen är, var och en för sin del, ansvariga för planens genomförande. Direktörernas och chefernas ansvar grundar sig på ledningssystemet och stödjande beslutanderätter och befogenheter. Personalen tar del i vidtagande av åtgärder som individer och arbetsgemenskapens medlemmar. Åtgärder som presenteras i planen är antecknade på hela organisationens nivå. Enskilda situationer kräver granskning utifrån situationen och preciserade åtgärder utgående från granskningen.

Finlands grundlag säkerställer religionsfrihet och likabehandling för alla medborgare.

I kommunernas undervisningsväsenden och småbarnspedagogik innebär detta att elever och barn inte kan ställas i olikvärdig ställning på grund av åskådning eller religion och ingen kan tvingas till religiös utövning. Enligt Utbildningsstyrelsens anvisningar ska undervisningen i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen vara icke förbindande av eleverna vad gäller religion och åskådning, och eventuella religiösa händelser (till exempel gudstjänster, morgonsamlingar) ska ordnas separat från den övriga verksamheten så att det alltid är fullständigt frivilligt att delta i dem.

Under dessa religiösa evenemang ska eleverna erbjudas ett pedagogiskt meningsfullt alternativt program, som till sin natur och sina mål är liknande som det ursprungliga programmet med undantag av det religiösa innehållet. Motsvarande principer råder inom småbarnspedagogiken: enligt de senaste anvisningarna ordnas religiösa evenemang separat från den

övriga verksamheten och jämsides med dem erbjuds alternativ verksamhet som till sina mål är liknande. Också i gemensamma fester (till exempel vår- och julfest) ska mångfalden beaktas så att de inte är religiösa förrättningar. I Utbildningsstyrelsens anvisning konstateras det att gemensamma fester inte kan vara religiösa evenemang och att separat alternativt program inte ordnas för dem. I Lovisa ska man garantera alla barn och unga en neutral och likvärdig fostrings- och inlärningsmiljö.

I utarbetandet av anvisningarna som baserar sig på Utbildningsstyrelsens riktlinjer hördes Lovisa stads rektorer för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen i september 2025.

Alla skolor i Lovisa stad iakttar följande gemensamma anvisning grundat på Utbildningsstyrelsens riktlinjer om ordnande av religiösa och alternativa evenemang:

Lovisa stads utbildnings anvisning om praxis gällande gemensamma religiösa och alternativa evenemang

1. **Religiösa förrättningar** (till exempel gudstjänst, religiösa morgonsamlingar) **hålls separat från sedvanlig undervisning.** Deltagande i dem är alltid frivilligt. Under denna tid ska det ordnas ett tillfälle för eleverna/barnen, som är så likartat som möjligt till sin karaktär och mål.
2. **Innehållen i alternativa evenemang ska ur elevernas synvinkel vara så likartat som möjligt, som evenemang som ordnas i kyrkan eller församlingen.** Till exempel kan det alternativa programmet vara en utfärd till närmuséet, en naturpark eller ett motsvarande lokalt objekt.
3. **Ansvar för kommunikation:** Klassläraren, ämnesläraren eller rektorn informerar vårdnadshavarna och barnen senast två skoldagar innan evenemanget om de olika alternativen. Vårdnadshavaren/eleven kan om hen så önskar besluta om sitt barns deltagande i någotdera evenemanget.
4. **Stöd för genomförande av alternativa evenemang.** Lovisa stad erbjuder resurserna och samarbetsmöjligheterna för ordnande av intressanta alternativa evenemang. Budgeten, lokalerna och personalresurserna ska dock möjliggöra ordnandet av religiösa och alternativa evenemang.
5. **Personalens arbetsuppgifter i religiösa och åskådningsneutrala evenemang.** Evenemangen för fostran och utbildning är till sina slag allmänbildande. Personalen ska agera åskådningsmässigt mångfaldigt oberoende av sin egen åskådning. Personalen deltar i icke åskådningsmässig verksamhet i enlighet med sina läroplansenliga arbetsuppgifter.
6. **Under den arbetstid som fastställs i gymnasiets arbetsplan anordnas inga religiösa sammankomster eller förrättningar.**

Källor: Undervisningsstyrelsens nyaste anvisningar om ordnandet av religiösa evenemang i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Lagen om grundläggande utbildning 628/1998. Lagen om småbarnspedagogik 540/2018.

Bilaga. Lovisa stads småbarnspedagogiks anvisning om åskådningsfostran (2023)

Föredragning

Bildningsdirektör Kirsi Kinnunen

Förslag

Bildningsnämnden antecknar till kännedom det som nämnts i ärendets beredningstext samt följande anvisningar:

- Lovisa stads utbildnings anvisning gällande praxis för gemensamma religiösa och alternativa evenemang.

- Lovisa stads småbarnspedagogiks anvisning om åskådningsfostran (2023)

Dessutom framlägger bildningsnämnden stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige till kännedom att bildningsnämnden har behandlat ärendet FM 21.5.2025 § 73 (Likvärdiga och åskådningsneutrala praxis i Lovisa stads skolor och småbarnspedagogik).

Bildningsnämnden föreslår stadsfullmäktige att stadsfullmäktige godkänner svaret som getts på motionen och att motionen leder till åtgärder och konstaterar motionen vara slutbehandlad.

Beslut

Bildningsnämnden antecknade till kännedom det som nämnts i ärendets beredningstext samt följande anvisningar:

- Lovisa stads utbildnings anvisning gällande praxis för gemensamma religiösa och alternativa evenemang.

- Lovisa stads småbarnspedagogiks anvisning om åskådningsfostran (2023)

Dessutom framlägger bildningsnämnden stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige till kännedom att bildningsnämnden har behandlat ärendet FM 21.5.2025 § 73 (Likvärdiga och åskådningsneutrala praxis i Lovisa stads skolor och småbarnspedagogik).

Bildningsnämnden föreslår stadsfullmäktige att stadsfullmäktige godkänner svaret som getts på motionen och att motionen leder till åtgärder och konstaterar att motionen är slutbehandlad.